

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jiřího Čurdy a soudců JUDr. Jiřího Macka a JUDr. Romana Horáčka, Ph.D., ve věci žalobce: **PATRON Bohemia a.s.**, se sídlem Mělník, Českolipská 3419, IČO: 61676314, zastoupeného Mgr. Simonou Hejdovou, advokátkou se sídlem Brno – Černá Pole, Koliště 1965/13a, proti žalovanému: **dTest, o.p.s.**, se sídlem Praha 10 – Vršovice, Černomořská 419/10, IČO: 45770760, zastoupenému Mgr. Martinem Elgerem, advokátem se sídlem Praha 1 – Nové Město, Vodičkova 699/30, o ochranu dobré pověsti právnické osoby, k odvolání žalovaného proti částečnému rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2014, č. j. 21 Cm 78/2013-235,

t a k t o :

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. potvrzuje, ve výroku II. zrušuje a v tomto rozsahu se věc vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Soud prvního stupně shora označeným částečným rozsudkem ve výroku I. uložil žalovanému povinnost zveřejnit v nejbližším vydání časopisu dTest na straně 3, minimální velikostí písma 3 mm v tučném provedení, a do tří dnů od právní moci rozsudku na profilu časopisu na Facebooku a na svých internetových stránkách www.dtest.cz a www.dtest.sk v téže rubrice, v níž zveřejnil výsledky Testu kočárků 2013 a v rubrice Aktuality a ponechat zde po dobu šesti měsíců, omluvu v tam specifikovaném znění, ve výroku II. uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci rozsudku přiměřené zadostiučinění ve výši 1.000.000 Kč, ve výroku III. zamítl žalobu s návrhem, aby žalovaný byl uznán povinným prostřednictvím akreditovaného subjektu zajistit opakování testu žalobcem vyráběného dětského kočárku PATRON TERIX 4R a zveřejnit jeho výsledky a aby byl uznán povinným zajistit zveřejnění omluvy uvedené ve výroku I. rozsudku též na internetových serverech abctehotenstvi.cz, babyonline.cz, zachranny-kruh.cz, prozeny.cz, emimino.cz a modrykonik.cz, ve výroku IV. zastavil řízení o povinnosti žalovaného odstranit ze seznamu nebezpečných výrobků v sekci nebezpečné výrobky na internetových stránkách žalovaného www.dtest.cz a www.dtest.sk dětský kočárek PATRON TERIX 4R a veškeré

informace o něm, o povinnosti označit osobu, která by se podílela na provedení opakovaného testu a o povinnosti zajistit zveřejnění omluvy též na internetových stránkách novinky.cz, lidovky.cz, denik.cz, aktuálně.cz, mediafax.cz, cas.sk, rozhlas.cz, cerneovce.cz, ceskatelevize.cz a ve výroku V. rozhodl, že o náhradě škody a o nákladech řízení bude rozhodnuto v rozsudku konečném.

Vyšel z tvrzení žalobce o tom, že žalovaný dne 2. 5. 2013 v časopise dTest č. 5-2013, který vydává, zveřejnil test dětských kočárků, jedním z testovaných kočárků byl i kočárek PATRON TERIX 4R (dále též jen „kočárek Patron“), jehož je žalobce výrobcem. Podle žalobce test obsahoval nepravdivé informace, které poškodily pověst jeho výrobků, a tudíž i dobrou pověst žalobce samotného. Vytýká žalovanému, že v publikovaném testu byla uvedena informace o hmotnosti kočárku o 20 % vyšší, než je jeho skutečná hmotnost, nepravdivé informace o vybavení kočárku, mj. že kočárek nemá přední otočná kolečka vybavena aretací, že není vybaven univerzální stříškou, že ho nelze kombinovat s autosedačkou, že se dá obtížně složit. Informací, která však žalobce a jeho výrobek poškodila nejvíce, byl závěr, že kočárek má „bezpečnostní nedostatky“. K tomu bylo v testu uvedeno: „*Je-li sedačka umístěna v pozici proti směru jízdy, tedy směrem k rodiči, má před sebou potomek přímo v dosahu rukou ovládání ruční brzdy. Brzdu lze velmi lehce odbrzdít a není třeba dodávat, jak může dětská hra s páčkou a tlačítkem dopadnout. V této pozici tedy kočárek Patron Terix s dítětem rozhodně nenechávejte bez dozoru ani minutu.*“ Na základě výsledků testu žalovaný zařadil žalobcův výrobek do seznamu nebezpečných výrobků, který prezentuje na svých internetových stránkách, v němž za nebezpečí označuje brzdu v dosahu dítěte, kterou „*lze velmi lehce odbrzdít malou silou*“. Výsledky testu převzala a zveřejnila další média, článek se šířil na internetu. Žalobce se proti výsledkům testu ohradil dopisem ze dne 7. 5. 2013, na který reagoval žalovaný e-mailovou odpovědí ze dne 9. 5. 2013, v níž uznal, že kočárek je vybaven aretovanými kolečky a v testu že byla nesprávně uvedena váha kočárku (15,4 kg namísto 12,8 kg), za tyto informace se žalobci omluvil a na svých stránkách je opravil. Na jiné výhrady týkající se bezpečnosti kočárku, na námitky týkající se dalšího vybavení (stříšky), možnosti praní potahu a skladnosti kočárku již žalovaný odpovídajícím způsobem nereagoval. Žalobce zdůrazňuje, že kočárek má všechny parametry normy ČSN EN 1888:2012, týkající se právě bezpečnostních požadavků na dětské kočárky, což plyne ze závěrů Strojírenského zkušebního ústavu, s.p., který je pro takové posudky akreditován. Z důkazů, které žalovaný v řízení předložil, ostatně vůbec neplyne, jaká hodnota síly potřebné k uvolnění brzdy byla při testech, z nichž žalovaný vycházel, naměřena, přičemž žalobce poukázal na to, že sami spotřebitelé na diskusním fóru k testu kočárků na internetových stránkách žalovaného vylučují, že by dítě sedící v kočárku mohlo brzdu uvolnit. Kočárek nemá podle žalobce ani žádný další nedostatek z těch, které mu žalovaný ve svých vyjádřeních v tomto řízení vytýká. Žalobce zdůraznil, že společnost FIRA International Ltd. (dále jen „společnost FIRA“), která měla testy pro žalovaného zpracovat, nemá pro testy kočárků potřebnou akreditaci. Dále zdůraznil, že ač Česká obchodní inspekce při svém šetření vycházejícím z podnětu žalovaného žádné bezpečnostní nedostatky žalobcova výrobku nezjistila, žalovaný na svých závěrech o jeho bezpečnostních nedostatcích setrval a kočárek ze seznamu nebezpečných výrobků neodstranil (učinil tak až v průběhu řízení). Žalobce dále uvedl, že si zakládá na mimořádné kvalitě a bezpečnosti svých výrobků, pečlivě a systematicky buduje pověst výrobce, u něhož je otázka bezpečnosti výrobků prvořadá, je členem Asociace výrobců a dodavatelů zdravotnických výrobků, která sdružuje výrobce deklarující vysokou kvalitu výrobků. Nepravdivá informace o bezpečnostních nedostatcích zasáhla mimořádně citlivý trh výrobků pro děti, zasáhla žalobcovu léta budovanou pověst na tomto specifickém trhu. Proto se žalobce domáhá, aby se mu žalovaný za nepravdivé informace nejen veřejně omluvil, ale aby mu zároveň nahradil i nemajetkovou újmu

v penězích a nahradil mu též vzniklou škodu. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, že zveřejnil pravdivé informace založené na nezávislém a metodicky správně provedeném testu uznávaného pracoviště, výsledky testu odpovídajícím způsobem shrnul a interpretoval. Test byl především testem spotřebitelským. Bezpečnost kočárku posuzovala společnost FIRA, jejíž podkladový test z 22. 3. 2013 sloužil jako primární zdroj pro článek žalovaného. Společnost FIRA zjistila více rozporů s normou ČSN EN 1888:2012, konkrétně úhel menší než 95 % mezi sedadlem a opěradlem (čl. 8.1.1.1.3 normy), proražení výplňového materiálu bezpečnostního madla (čl. 8.5.2.3) a rozpor s požadavkem na brzdící a parkovací zařízení podle čl. 8.8.1 písm. a) normy. Nebyl totiž splněn požadavek na minimální sílu 50 N potřebnou k uvolnění parkovacího zařízení, které je umístěno uvnitř chráněného prostoru. Brzda se odbrzdňuje páčkou, za kterou se zatáhne, je tudíž třeba měřit sílu, nikoli tzv. krouticí moment (podle čl. 8.8.1. písm. b/ normy), z něhož vycházel Strojírenský zkušební ústav, s.p. Kočárku dále v rozporu s normou chybělo textové varování na dílech sedadla týkající se použití zádržného systému (čl. 10.2.6), textové varování týkající se polohy dítěte při skládání či sklápění kočárku (čl. 10.4.1. normy) a další bezpečnostní upozornění (čl. 10.4.2). Všechny tyto nedostatky ovlivnily výsledek testu. K ostatním výhradám týkajícím se obsahu článku uvedl, že neměly na celkové hodnocení kočárku výrazný vliv; použití stříšky z návodu nevyplývá, omyl v údajích o hmotnosti kočárku opravil na svých internetových stránkách. Žalovaný poukázal i na to, že u popisu výsledku testu zveřejnil na svých stránkách stanovisko žalobce.

Soud prvního stupně dále v odůvodnění rozsudku poukázal na to, že spor mezi účastníky založilo jednání žalovaného, k němuž došlo před 1. 1. 2014, tedy že v souladu s ust. § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, aplikoval dosavadní předpisy, a to ust. § 19b odst. 2 a 3 zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“). Vzal z provedených důkazů za prokázané ve vztahu k tvrzené „nebezpečnosti“ kočárku Patron (když mezi účastníky byl zásadní spor o to, zda brzdu může či nemůže malé dítě v kočárku sedící odbrzdřit) zejména to, že kočárek lze zabrzdit zmáčknutím tlačítka umístěného na rukojeti a odbrzdí se pomocí páčky se středem otáčení umístěným na rukojeti, přičemž sedí-li dítě v sedačce směrem k rodiči, může mít (není-li připoutáno) páčku v dosahu rukou. Účastníci řízení se (jak uvedl soud prvního stupně) rozcházel v tom, kterou z fyzikálních veličin je třeba měřit, žalovaný tvrdil, že měřit je třeba sílu působící jako lineární veličina ve směru páky, žalobce naopak argumentoval tím, že vzhledem ke konstrukci brzdy, která se odbrzdňuje pomocí páčky otáčející se v jednom bodě, je třeba aplikovat krouticí moment. Podle soudu prvního stupně je správná metoda měření krouticího momentu, tedy metoda aplikovaná Strojírenským zkušebním ústavem, s.p., který potvrdil u kočárku Patron shodu vlastností s aplikovanými požadavky normy ČSN EN 1888:2012 a zjistil krouticí moment nutný k odbrzdění páčky 2,75 Nm. Jeho závěry byly podkladem i pro rozhodnutí České obchodní inspekce. Soud zdůraznil, že Strojírenský zkušební ústav, s.p. má akreditaci potřebnou pro testování podle uvedené normy a jím vydaný certifikát má tudíž charakter veřejné listiny, u níž platí presumpce pravdivosti údajů na ní uvedených, dokud není prokázán opak. Podle soudu prvního stupně se žalovanému nepodařilo zpochybnit ani to, že kočárek Patron má parametry normy ČSN EN 1888:2012, ani správnost metody použité Strojírenským zkušebním ústavem s.p. při zjišťování shody s touto normou, když potřebu aplikace této metody vysvětlili soudem prvního stupně přízvaní odborníci. Soud prvního stupně uzavřel, že pokud síla, kterou bylo nutno vyvinout při odbrzdění kočárku, není malá, odpovídá veličinám, které jsou jako bezpečné meze uvedeny v technické normě, podle níž se bezpečnost dětských kočárků hodnotí, pak informace v testu o malé síle nutné k odbrzdění a s tím související tvrzení o nebezpečnosti kočárku Patron není pravdivá. Argumentaci žalovaného, že pokud se v testu hovoří o bezpečnostních nedostatcích kočárku Patron, jde o informaci pravdivou,

neboť test společnosti FIRA skutečně odhalil další bezpečnostní nedostatky, je podle soudu prvního stupně účelová, neboť žalovaným uveřejněný test uváděl výslovně jediný nedostatek, jímž je ovládání ruční brzdy. Podle soudu prvního stupně došlo k citelnému zásahu do dobré pověsti žalobce (jejíž existenci ani žalovaný nezpochyboval) a žalobce se právem domáhá satisfakce. Pokud jde o otázku snadné manipulace s kočárkem, či toho, jak snadno lze kočárek složit, sdělení v testu obsažená jsou podle soudu hodnotícími soudy, které v obecné rovině (včetně tvrzení o hmotnosti kočárku) nepatří mezi tvrzení způsobila zasáhnout dobrou pověst. V tomto případě je však podle soudu nutné vzít v úvahu to, že kočárek Patron vyvíjel žalobce v letech 2006 až 2007 v rámci projektu zařazeného v programu IMPULS financovaného prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu, vyvíjel i speciální materiál a konstrukci, kočárek byl vyvíjen s cílem být výrobkem mj. mimořádně praktickým (lehkým, skladným, snadno ovladatelným atd.), což se podle soudu žalobci i podařilo. Pokud závěr o „obtížném“ skládání kočárku má být výsledkem objektivního testování v rámci „jediného skutečně nezávislého testu“ a jsou k němu připojeny další (nepravdivé) informace, z nichž plyne, že kočárek je těžší než ostatní, na rozdíl od většiny ostatních není dodáván se stříškou a nemá aretaci předních koleček (a obtížně se sklápí, v terénu neobstojí a jeho potah nejde čistit), je podle soudu nutné takové informace hodnotit jako dehonestující a žalobce diskreditující. Za zcela přiměřenou satisfakci soud prvního stupně považoval omluvu, a to jak za nepravdivé tvrzení o nebezpečnosti kočárku Patron, tak i za nepravdivé údaje ostatní, s tím, že pouze omezil žalobcem navržený rozsah zveřejnění omluvy (zamítl v požadavku na zveřejnění omluvy na dalších internetových stránkách). Soud dále uvedl, že text omluvy formuloval tak, aby byl skutečně omluvou, která by svým rozsahem i obsahem odpovídala tomu, co bylo uplatněno žalobou. Soud prvního stupně neakceptoval argument žalovaného, že pouze „zveřejnil pravdivé informace založené na nezávislém a metodicky správně provedeném testu „reputativního“ pracoviště, výsledky testu odpovídajícím způsobem shrnul a interpretoval“. V tomto ohledu se ztotožnil se žalobcem, že článek, jímž byl test uvozen, má bulvární prvky a užívá výrazů, které s věcnou interpretací objektivních informací nemají mnoho společného. Zdůraznil dále, že kočárek Patron byl jako nebezpečný prezentován v časopise dTEST a na internetových stránkách žalovaného, že článek varoval spotřebitele před koupí nebezpečných kočárků a doporučoval, aby spotřebitel nebezpečné kočárky na trhu zcela ignoroval. Ve shodě se žalobcem má soud prvního stupně za to, že trh s výrobky pro děti je na podobné zprávy mimořádně citlivý, až přecitlivělý, přičemž žalovaný si toho zcela jistě musel být vědom a být srozuměn s tím, že informace o nebezpečných dětských kočárcích zveřejněná na internetu se jeho prostřednictvím okamžitě a nekontrolovatelně rozšíří. Nelze tak dát za pravdu žalovanému v tom, že nenese odpovědnost za to, co zveřejnili ostatní. Nadto podle soudu články v jiných časopisech a na internetových serverech vycházejí nejen ze sporného testu, ale též z informací, které médiím poskytl manažer testování pan Václav Beneš, tedy žalovaný se sám snažil o to, aby výsledky testů byly zpopularizovány a šířeny i jinak než jen prostřednictvím jím vydávaného časopisu a internetových stránek. Újmu na žalobcově dobré pověsti podle soudu zvyšuje i fakt, že výrobek byl zařazen v seznamu nebezpečných výrobků na stránkách žalovaného od 17. 5. 2013, odstraněn z tohoto seznamu nebyl ani přes žalobcovu výzvu poté, kdy Česká obchodní inspekce ukončila (jako nedůvodné) šetření zahájené z podnětu žalovaného týkající se tohoto výrobku a ze seznamu byl odstraněn až v průběhu soudního řízení. Soud poukázal i na postavení žalovaného jako subjektu, který tvrdí, že testuje výrobky pouze v akreditovaných laboratořích a zkušebnách, čímž vzbuzuje ve veřejnosti důvěru stejně tak jako tvrzením, že provádí „jediné skutečně nezávislé testy v ČR a SR“. Podle soudu prvního stupně tak žalovaným uveřejněný test mohl mít na dobrou pověst žalobce až likvidační účinky. Proto soud vzal za přiměřené i zadostiučinění v penězích zaplacením 1.000.000 Kč. Naopak jako nedůvodný shledal soud požadavek žalobce na zpracování nového testu kočárků,

s tím, že je na žalovaném, co a za jakých podmínek testuje, důsledky svých testů a závěrů z nich plynoucích nese sám. Výrok IV. o částečném zastavení řízení odůvodnil soud odkazem na § 96 odst. 2 o.s.ř. a v závěru odůvodnění připomněl, že o nároku na náhradu škody a o nákladech řízení rozhodne v konečném rozsudku.

Proti rozsudku se v rozsahu vyhovujících výroků I. a II. odvolal žalovaný a vytkl soudu prvního stupně, že nepřihlédl k jím tvrzeným skutečnostem nebo k jím označeným důkazům, že řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, že soud neúplně zjistil skutkový stav věci, že na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Trvá na tom, že článek o výsledcích testu nebyl bulvární, ale věcný, a že není pravdou, že by se čtenář nedozvěděl, jaké konkrétní nedostatky kočárek Patron měl. Stejně tak podle žalovaného neodpovídá, že by bylo hodnocení založeno na subjektivních pocitech. Zdůraznil, že při posouzení věci je třeba vyjít z toho, co skutečně žalovaný uveřejnil, s tím, že uveřejnil jednak tvrzení o uživatelských vlastnostech kočárku Patron a dále tvrzení o některých jeho bezpečnostních nedostatcích. Podle žalovaného je rozsudek soudu prvního stupně vnitřně rozporný v tom, že sice za klíčovou označuje otázku bezpečnosti, ale současně v odůvodnění toho, proč žalobě v podstatné části vyhověl, vypočítává se stejnou vahou uživatelské hodnocení, tedy tvrzení, která vůbec nebyla předmětem dokazování. V tom, že se soud v řízení nezabýval ostatními informacemi, které žalovaný ve vztahu k výrobku žalobce uveřejnil a nevedl k nim dokazování, byť o nich rozhodl, jak je patrné ze znění omluvy, považuje žalovaný za procesní vadu řízení. Navíc v tomto směru považuje žalovaný rozsudek za nepřezkoumatelný. Podle žalovaného nadto tvrzení o uživatelských vlastnostech, stříšce či hmotnosti nemohla do dobré pověsti žalobce vůbec zasáhnout. Pokud jde o otázku bezpečnosti kočárku Patron, trvá žalovaný na tom, že uveřejnil pravdivá tvrzení, že dítě může kočárek v popsané poloze odbrzdít, k čemuž navrhl celý soubor důkazů. Soud prvního stupně ale tuto otázku pojal formalisticky a vyšel z certifikátu Strojírenského zkušebního ústavu s.p., a to i přes výhradu žalovaného, že ústav testoval zjevně jiný a jindy vyrobený kočárek. Podle žalovaného jako zásadní vystupuje otázka, zda dítě v poloze, kdy má před sebou v dosahu rukou ovládání ruční brzdy, může kočárek odbrzdít. Žalovaný přitom výraz „odbrzdít“ užil v článku v souladu s obecným porozuměním, které je s tímto výrazem obecně spojováno, tedy ve významu uvést kočárek do pohybu. Prokázal, že kočárek nechal testovat společností FIRA, z výsledků jejíhož testu v článku vycházel. Dále k prokázání svých tvrzení navrhl další soubor důkazů, zejména důkaz znaleckým posudkem. Tyto důkazy však soud prvního stupně nepřipustil, čímž žalovanému odňal procesní právo vyvrátit důkaz předložený žalobcem, resp. unést vlastní důkazní břemeno. Žalovaný dále v obsahu odvolání rozebral postup zkoušky prováděné Strojírenským zkušebním ústavem s.p. s tím, že má za to, že tímto postupem nemohl být přesně zjištěn a ověřen bod, v němž se páčka nachází v okamžiku, kdy dojde k brzdění, resp. kdy se kočárek může uvést do pohybu, a nelze tak přesně určit sílu, která musí být dosažení tohoto bodu vyvinuta. Podle žalovaného je přitom zjevné, že se kočárek odbrzdí ještě před uvedením páčky do konečné polohy a lze jej odbrzdít menší silou, což hodlal prokázat znaleckým posudkem. Podle žalovaného byla v řízení nesporně vyvrácena argumentace žalobce o tom, že v daném případě nelze výrobek posuzovat změřením veličiny síly, ale jen krouticím momentem. To vyvrátil svědek Ing. Remek v postavení přízvaného nezávislého odborníka z oboru fyzika. Žalovaný má za to, že společnost FIRA postupovala správně, když vyhodnocovala sílu, a naopak že posudek Strojírenského zkušebního ústavu s.p. byl zpracován nesprávně. Zdůraznil dále, že v souladu s výsledky testu publikoval i další, nikoliv nepodstatná bezpečnostní zjištění a k jejich prokázání navrhl vedle testu další důkazy. Jednalo se přitom o

nezanedbatelná zjištění, která soud zcela pominul, např. úhel sklonu kočárku a nebezpečí vdechnutí částic z madla. I tato zjištění přispěla k nízkému hodnocení kočárku Patron v kategorii bezpečnost. Pro úplnost žalovaný dodal, že testoval i hluboké lůžko, tedy nikoliv jen sportovní kočárek, jak se pokouší tvrdit žalobce. Má za to, že v těchto bodech unesl důkazní břemeno, a to i přes nepřipuštění některých důkazních návrhů ze strany soudu. Nadto tato ostatní tvrzení, která uvádí žalobce v textu omluvy, nebyla způsobilá do dobré pověsti žalobce zasáhnout. Rozsudek soudu podle žalovaného nemůže obstát, ani pokud jde o přiznané zadostiučinění v penězích, neboť soud prvního stupně se vzniklou újmou vůbec nezabýval. Nevzal pak v úvahu ani to, že žalobce měl v minulosti problém s jiným nebezpečným výrobkem, nezohlednil ani to, že žalovaný umožnil u článku na svých webových stránkách uveřejnění stanoviska žalobce, jakož i uživatelů, kteří jeho výrobek chválili a nevzal v úvahu ani argument žalovaného, že přiznaná výše zadostiučinění v penězích je pro něho likvidační. Žalovaný odmítá i to, že by měly být k jeho tíži přičteny výroky diskutující na serverech, které žalovaný neprovozuje a nemá k nim žádný vztah. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v jím napadeném rozsahu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce k odvolání uvedl, že rozsudek považuje za věcně správný, soud prvního stupně na základě provedeného dokazování učinil správná skutková zjištění a zjištěný skutkový stav správně posoudil i po stránce právní, řízení bylo soudem prvního stupně vedeno korektně a byla plně respektována procesní práva obou sporných stran. Zdůraznil, že v žalobě vytýká žalovanému, že uveřejnil o výrobku žalobce nepravdivé informace, které s ohledem na svůj charakter, způsob jejich prezentace a rozsah, v němž byly ať již samotným žalovaným či za jeho přímé aktivní účasti zveřejněny, výrazně negativním způsobem zasáhly do dobré pověsti žalobce a jeho výrobků a tuto poškodily, konkrétně že ve vztahu ke kočárku Patron uvedl, že má závažné bezpečnostní nedostatky týkající se jeho brzdícího systému, které jsou způsobilé ohrozit bezpečnost dítěte, a spotřebitelům přímo doporučil, aby tento výrobek nekupovali. Pokud žalovaný tvrdí, že ostatní nepravdivé informace nebyly dle názoru soudu prvního stupně předmětem řízení a nebylo k nim prováděno dokazování, přesto však soud prvního stupně k těmto skutečnostem při svém rozhodování přihlížel, pak podle žalobce z průběhu řízení a procesního postupu soudu prvního stupně jednoznačně vyplývá, že se těmito informacemi zabýval a navržené důkazy k těmto skutečnostem provedl, byť se dle jeho vyjádření nejednalo o skutečnosti v projednávané věci stěžejní. Soud prvního stupně tedy postupoval správně, pokud předmětné skutečnosti zařadil do textu omluvy a přihlédl k nim i při rozhodování o výši přiměřeného zadostiučinění. Uvedl dále, že žalovaný své tvrzení o nebezpečnosti výrobku žalobce opíral o výsledky studie společnosti FIRA, ale tato neobsahuje žádnou konkrétní naměřenou hodnotu (síly či krouticího momentu), ani označení metody, která byla při jeho testu použita. V odvolání pak žalovaný v příkrém rozporu s tím co původně tvrdil a prokazoval (bezpečnostní požadavky byly hodnoceny dle normy ČSN EN 1888:2012 a její požadavky ohledně parkovacího a brzdícího systému výrobek žalobce nespĺňuje) uvádí, že nesoustředil pozornost čtenářů na evropskou bezpečnostní normu, nýbrž na fakt, že kočárek může dítě v určité poloze odbrzdít. Žalobce je ale přesvědčen, že pokud jeho výrobek v tomto ohledu splňuje požadavky stanovené technickou normou, pak je tvrzení žalovaného o tom, že kočárek může dítě odbrzdít, nepodložený a ryze spekulativní. Znovu zdůraznil, že žalovaný opřel své tvrzení o existenci bezpečnostního nedostatku brzdícího systému výrobku žalobce o jediný doklad, naproti tomu žalobce výsledky interních testů týkajících kočárku Patron provedených ke dni 9. 11. 2002, Protokolem o zkoušce č. 39-11142 ze dne 20. 6. 2013, Certifikátem č. J-32-20774-13 ze dne 30. 9. 2013 a Závěrečným protokolem č. 32-9513 ze dne 30. 9. 2013 (vydanými Strojírenským zkušebním ústavem, s.p.) prokázal, že kočárek Patron splňuje veškeré bezpečnostní požadavky,

kteřé jsou na něj normou ČSN EN 1888:2012 kladeny. Správnost těchto závěrů pak byla potvrzena i ve výpovědích svědků Luboše Feigla a Branko Remka, vyplývá i ze sdělení České obchodní inspekce, Inspektorátu Středočeského a Hl. města Prahy ze dne 17. 2. 2014 č. j. ČOI: 19257/14/1000. Podle žalobce další důkazní návrhy žalovaného soud prvního stupně správně zamítl, navíc žalovanému nic nebránilo, aby s odkazem na ustanovení § 127a o.s.ř. předložil znalecký posudek sám. Pokud žalovaný v odvolání uvádí, že Strojírenský zkušební ústav, s. p. testoval jiný kočárek, jde o nepravdivé tvrzení, neboť žalobce nechal provést první posouzení svého výrobku akreditovanou osobou již v červnu 2013, tj. neprodleně poté, co bylo zřejmé, že žalovaný na svých závěrech o nebezpečnosti jeho výrobku trvá, a v září 2013 pak nechal provést jeho posouzení dle normy ČSN EN 1888:2012 opětovně. Žalobce v této souvislosti připomněl, že to byl žalovaný, kdo žalobci nejprve tvrdil, že jím testovaný kočárek je možno podrobit testu opětovně, a posléze, když žalobce provedení opětovného testu požadoval, začal žalovaný tvrdit, že předmětný kočárek byl při testu zničen. Pokud pak žalovaný v odvolání poukazuje na další zjištěné bezpečnostní nedostatky výrobku žalobce, pak ale nejde o nedostatky, o které by žalovaný ve zveřejněných výsledcích testu opíral svůj prezentovaný závěr o nebezpečnosti kočárku Patron. Existenci těchto dalších bezpečnostních nedostatků však žalobce popírá. Podle jeho názoru soud prvního stupně postupoval zcela správně, když dospěl k závěru, že žalovaný vytýkaným jednáním neoprávněně zasáhl do práva žalobce na ochranu dobré pověsti a rovněž odpovídajícím způsobem vyhodnotil rozsah, charakter a závažnost tohoto protiprávního jednání. Pokud žalovaný odmítá odpovědnost za další šíření informací v médiích a na internetu, pak bylo podle žalobce prokázáno, že se naopak na dalším šíření informací aktivně podílel. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek v napadených výrocích I. a II. jako věcně správný potvrdil.

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací v souladu s čl. II bod 2. zák. č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, přezkoumal podle § 212 a násl. zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění platném do 31. 12. 2013 (dále jen o.s.ř.) rozsudek soudu prvního stupně v odvolání napadeném rozsahu a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného je částečně důvodné.

Předmětem přezkumu odvolacího soudu bylo rozhodnutí soudu prvního stupně, jímž vyhověl nároku na poskytnutí přiměřeného zadostiučnění v morální formě a v penězích. Tento nárok žalobce uplatnil s odůvodněním, že v žalobě popsáním jednáním žalovaný zasáhl do jeho dobré pověsti. Úkolem soudu prvního stupně tak bylo posoudit, při aplikaci ust. § 19b odst. 2 a 3 obč. zák. (obdobná úprava nyní obsažena v ust. § 135 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník), zda došlo k neoprávněnému zásahu do dobré pověsti žalobce, dále zda v důsledku jednání žalovaného vznikla žalobci nemajetková újma a v návaznosti na to posoudit, zda žalobcem požadované zadostiučnění je přiměřené rozsahu a závažnosti vzniklé nemajetkové újmy. Pokud jde o dobrou pověst, je třeba uvést, že dobrá pověst právnické osoby patří k několika osobním právům, které jsou právnickým osobám přiznávány. V souladu s obecně uznávanou presumpcí poctivosti jednání subjektů práva se předpokládá rovněž, že právnická osoba má dobrou pověst do té doby, dokud není proveden úspěšně důkaz opaku. Soud prvního stupně správně vycházel z toho, že žalobce požívá dobré pověsti, když žalovaný tuto skutečnost ani nezpochybňoval, a zabýval se tím, zda konkrétním vytýkaným jednáním žalovaný neoprávněně do dobré pověsti žalobce zasáhl, jinými slovy, zda jeho jednání bylo objektivně způsobilé snížit vážnost žalobce. Úroveň vážnosti je přitom „měřena“ pohledem veřejnosti na konkrétní osobu, o jejíž vážnost se jedná. Je třeba připomenout, že právo na svobodu projevu a šíření informací patří mezi základní práva (čl. 17 Listiny základních práv a

svobod) a zaručují právo každého vyjadřovat své názory a činit hodnotící soudy. Obecně pak platí, že má-li být svoboda projevu kritizující osoby omezena rozhodnutím soudu, musí být prokázáno, že kritika nebyla vyřčena v dobré víře nebo nešlo o „fair“ kritiku. Presumpcí dovolené kritiky je chráněn toliko hodnotící úsudek, nikoli tvrzení faktů, jejichž pravdivost musí naopak prokazovat sám kritik – obdobně viz Nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 23/05. Pro posouzení zásahu do práva na dobrou pověst právnické osoby je tak nutné rozlišovat, zda posuzovaný výrok má povahu skutkového tvrzení či hodnotícího úsudku. Skutkové tvrzení se opírá o fakt, o objektivně existující realitu, která je zjistitelná pomocí dokazování; pravdivost tvrzení je tedy ověřitelná. V zásadě platí, že pravdivá informace nezasahuje do práva na ochranu osobnosti, pokud není podána tak, že zkresluje skutečnost, či není natolik intimní, že by odporovala právu na ochranu soukromí a lidské důstojnosti. Hodnotící soud naopak vyjadřuje subjektivní názor svého autora, který k danému faktu zaujímá určitý postoj tak, že jej hodnotí z hlediska správnosti a přijatelnosti, a to na základě vlastních (subjektivních) kritérií. Hodnotící soud proto nelze jakkoli dokazovat, je však nutné zkoumat, zda se zakládá na pravdivé informaci, zda je forma jeho veřejné prezentace přiměřená a zda zásah do osobnostních práv je nevyhnutelným průvodním jevem výkonu kritiky, tedy zda primárním cílem kritiky není hanobení a zneuctění dané osoby (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. 30 Cdo 1174/2007). Platí rovněž, že samotné uveřejnění nepravdivého údaje, dotýkající se dobré pověsti právnické osoby, zakládá zpravidla neoprávněný zásah do této dobré pověsti, nicméně každé zveřejnění nepravdivého údaje nemusí automaticky znamenat takovýto zásah, ten je dán pouze tehdy, jestliže přesáhl určitou přípustnou intenzitu takovou měrou, kterou již v demokratické společnosti tolerovat nelze (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. 2. 2006, sp. zn. 32 Odo 1159/2004). Konečně je nutno uvést, že z pohledu způsobilosti zásahu do dobré pověsti nelze zkoumat jednotlivé výroky v textu obsažené odděleně, ale je třeba je posuzovat právě v kontextu celého sdělení.

Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že soud prvního stupně vytýkané jednání žalovaného kritérii shora uvedenými poměřoval a podle odvolacího soudu nepochybil, pokud dospěl k závěru, že vytýkané jednání žalovaného nelze označit za věcnou kritiku, ale za nepravdivé a dehonestující tvrzení. Soud prvního stupně správně odlišil, že tvrzení žalovaného o bezpečnostním nedostatku (možnost uvolnění brzdy) je skutkové tvrzení, na rozdíl od informací o náročnosti manipulace s kočárkem či obtížnosti jeho složení, která mají povahu hodnotících úsudků. Nesporné pak bylo, že žalovaný uveřejnil nepravdivá (skutková) tvrzení o hmotnosti výrobku a o absenci možnosti aretovat kolečka, za což se sám dříve žalobci omluvil. Stěžejní, a žalobcem nejvíce naříkané, bylo tvrzení o bezpečnostním nedostatku kočárku Patron a zařazení výrobku žalobce na seznam nebezpečných výrobků vedený na webových stránkách žalovaného. Ve shodě se soudem prvního stupně má i odvolací soud za to, že žalovaný pravdivost tvrzení o existenci bezpečnostního nedostatku spočívajícího v tom, že dítě sedící v kočárku má v určité poloze možnost brzdu uvolnit a uvést kočárek do pohybu, neprokázal. Soud prvního stupně se otázkou pravdivosti tohoto tvrzení zabýval podrobně a dospěl ke správnému závěru, že žalovaný sice vycházel při uveřejnění sporné informace z výsledků testu provedeného společností FIRA, nicméně že tento test není relevantní, resp. není průkazný, když z něho není zřejmé, jaká fyzikální veličina byla měřena v souvislosti s uvolňováním brzdy. Závěry, z nichž žalovaný při tvorbě článku vycházel, jsou navíc v rozporu se závěry, k nimž dospěl při posuzování bezpečnosti kočárku Patron Strojírenský zkušební ústav, s.p., instituce akreditovaná v tuzemsku pro posouzení shody výrobků s příslušnými státními normami. Soud prvního stupně se správně vypořádal i s námitkou žalovaného, že Strojírenský zkušební ústav, s.p. použil při posuzování shody kočárku Patron s příslušnou státní normou nesprávnou metodu.

V podrobnostech lze zcela odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku a argumentaci tam obsaženou. Ve shodě se soudem prvního stupně má tak i odvolací soud za to, že pokud žalovaný uveřejnil o kočárku Patron, jehož shoda s příslušnými státními normami byla deklarována k tomu akreditovaným pracovištěm a pochybnosti v tomto směru neshledala ani Česká obchodní inspekce v šetření zahájeném z podnětu žalovaného, informace o tom, že má bezpečnostní nedostatky, bylo tím neoprávněně zasaženo do dobré pověsti žalobce jako výrobce kočárku Patron. Neoprávněnost zásahu nevylučuje ani to, že žalovaný při uveřejnění nepravdivé informace vycházel z výsledků testování společnosti FIRA. Po žalovaném lze spravedlivě požadovat, aby pravdivost své domněnky o nebezpečnosti tuzemského výrobku (založené na testu zahraniční společnosti) před jejím uveřejněním ověřil, nikoli pouze spoléhal na pravdivost informací poskytnutých mu pracovištěm, jehož akreditace k testování dětských kočárků prokázána nebyla. Ve shodě se soudem prvního stupně pak má i odvolací soud za to, že žalovaný tvrzení o nedostatcích výrobku žalobce prezentoval takovým způsobem, který závažnost zásahu do dobré pověsti žalobce umocnil. Žalovaný totiž informaci o existenci bezpečnostního nedostatku doplnil nepravdivými skutkovými tvrzeními o hmotnosti kočárku, absenci možnosti aretace koleček a dále uvedl své hodnocení obtížnosti manipulace s kočárkem a jeho skládání. Jak uvedeno shora, tato tvrzení mají povahu hodnotících úsudků. Z pohledu způsobnosti hodnotících úsudků neoprávněně zasáhnout do dobré pověsti právnické osoby je třeba posuzovat, zda se úsudky zakládají na pravdivé informaci a zda je forma jejich prezentace přiměřená. Soud prvního stupně podle odvolacího soudu správně přihlédl k celému kontextu sdělení žalovaného, tedy k tomu, že tato tvrzení byla uveřejněna spolu s nepravdivými informacemi o kočárku Patron. Pokud se tedy soud prvního stupně nezabýval tím, zda tyto hodnotící úsudky mají či nikoli reálný základ, pak ani podle odvolacího soudu nepochybil, neboť bez ohledu na to jsou tyto hodnotící úsudky způsobilé zasáhnout do dobré pověsti žalobce právě díky způsobu jejich prezentace, tedy uvedení těchto hodnotících úsudků spolu s nepravdivými informacemi. Soud prvního stupně správně dovodil i značnou intenzitu zásahu do dobré pověsti žalobce. Ta je podle odvolacího soudu dána již tím, že v obsahu sporného článku skutečně nešlo o pouhou věcnou prezentaci zjištěných (společností FIRA) vlastností kočárku Patron, ale o očernění tohoto výrobku s použitím prvků bulvárního charakteru, umocněné prezentací výrobku žalobce jako nebezpečného v časopise vydávaném žalovaným a zařazením kočárku Patron do seznamu nebezpečných výrobků (vedeného na webových stránkách žalovaného) s varováním spotřebitelů před koupí takového výrobku. I podle odvolacího soudu je třeba přihlédnout ke zvýšené citlivosti spotřebitelů na obdobné informace na trhu výrobků pro děti, a s tím spojeným (mj.) rychlým šířením obdobných informací mezi spotřebiteli. Tomuto šíření přitom (jak správně zjistil soud prvního stupně) aktivně napomáhal sám žalovaný. Odhlédnout nelze ani od postavení žalovaného, prezentujícího se jako nezávislý subjekt provádějící spotřebitelské testy v akreditovaných laboratořích. Do dobré pověsti žalobce tak vytýkaným jednáním žalovaného bylo neoprávněně zasaženo, ve shodě se soudem prvního stupně pak má i odvolací soud za to, že šlo o zásah mimořádně intenzivní.

Pokud jde o nároky uplatněné žalobcem, resp. o nároky přiznané soudem prvního stupně ve výrocih I. a II. napadeného rozsudku, věcně správný je podle odvolacího soudu výrok I., jímž bylo žalobci přiznáno zadostiučinění v morální formě (poskytnutí omluvy). Lze k tomu uvést, že nepeněžité (morální) zadostiučinění je základní formou reparace nemajetkové újmy, přičemž teprve v případě, kdy se nejví jako dostatečné k reparaci vzniklé újmy, je na místě přiznat i zadostiučinění v peněžích. V případě prokázání existence neoprávněného zásahu do dobré pověsti právnické osoby tak lze poskytnutí morálního zadostiučinění považovat za satisfakci náležející dotčené osobě takřka vždy, když sama existence neoprávněného zásahu do dobré pověsti je podmíněna tím, že vytýkané jednání

je objektivně způsobil nemajetkovou újmu dotčené osobě přivodit. V daném případě tedy již prokázání neoprávněného zásahu do dobré pověsti žalobce bylo dostatečným podkladem pro vyhovění nároku na poskytnutí zadostiučinění ve formě omluvy. Odvolací soud proto výrok I. rozsudku soudu prvního stupně podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil.

Pokud však jde o nárok na poskytnutí zadostiučinění v penězích, vyhovění takovému nároku je podmíněno tím, že musí být jako nepochybné zjištěno, že žalobce utrpěl v souvislosti s neoprávněným zásahem do dobré pověsti nemajetkovou újmu, a to v takovém rozsahu nebo takového druhu, že nepostačuje její vyrovnání přiměřeným zadostiučiněním v nepeněžitě formě. Teprve poté lze posuzovat, jaká částka, požadovaná k zaplacení jako zadostiučinění, je přiměřená k vyrovnání vzniklé nemateriální újmy. I když účelem zadostiučinění je vyrovnání nemajetkové újmy, nelze odhlédnout i od toho, že přiměřené zadostiučinění v penězích nejčastěji přichází v úvahu v případě, kdy zásah do nemateriální sféry dotčeného subjektu může způsobit ztráty také v jeho majetkové sféře a nelze předpokládat, že nepeněžitá satisfakce (např. omluva) tuto ztrátu vyrovná (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 10. 2008, sp. zn. 32 Cdo 4661/2007). Žalobce musí poskytnout soudu tvrzení o vzniklé újmě, tedy popsat, v čem újma spočívala, o jaký typ újmy se jedná apod., přičemž musí být patrné, že nejde o újmu, která by byla vypočitatelná jako škoda (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. 11. 2008, sp. zn. 32 Cdo 1664/2008). Tato tvrzení pak soud musí zohlednit při rozhodování o nároku na poskytnutí zadostiučinění v penězích a z odůvodnění rozhodnutí musí být patrné, jakými úvahami se přitom řídil. Tomu však odůvodnění napadeného rozsudku neodpovídá, neboť v něm soud prvního stupně po té, co se argumentačně vypořádal s intenzitou neoprávněného zásahu do dobré pověsti žalobce, uvedl toliko, že „žalobcem požadovaná náhrada vzniklé újmy ve výši 1.000.000 Kč je zcela přiměřená“ s tím, že vytýkané jednání žalovaného bylo způsobil žalobce a jeho pověst zcela zlikvidovat. Rozhodnutí soudu prvního stupně obsažené ve výroku II. tak je nepřezkoumatelné, neboť v odůvodnění absentují závěry o tom, jaká újma žalobci v souvislosti s vytýkaným jednáním vznikla a proč je přiznané zadostiučinění přiměřené k reparaci takové újmy. Odvolací soud proto výrok II. rozsudku soudu prvního stupně podle § 219a odst. 1 písm. b) o.s.ř. zrušil a v tomto rozsahu věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, v němž uplatněný nárok na poskytnutí zadostiučinění v penězích znovu posoudí a o něm rozhodne. O nákladech tohoto odvolacího řízení bude rozhodnuto soudem prvního stupně v souvislosti s konečným rozhodnutím o věci samé (§ 151 odst. 1 a § 224 odst. 3 o.s.ř.)

Poučení: Dovolání proti tomuto rozhodnutí lze podat za podmínek § 237 o.s.ř. ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Městského soudu v Praze. Přípustnost dovolání (§ 237 až 238a o.s.ř.) je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

V Praze dne 28. července 2015

Mgr. Jirí Čurda , v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
J.Majeriková